

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра фінансового менеджменту і фондового ринку**

**Реферат  
кваліфікаційної роботи  
на здобуття освітнього ступеня магістра  
зі спеціальності 072 Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування**

**за освітньою-професійною програмою  
Фінансовий та страховий менеджмент**

**на тему: «Грошово-кредитний ринок України: кризові явища та  
шляхи їх подолання»**

**Виконавець:**

студент факультету фінансів та  
банківської справи

Гончаренко Анатолій Миколайович

  
/підпис/

**Науковий керівник:**

Кандидат економічних наук, ст. викл.

Домбровська Софія Олексіївна

\_\_\_\_\_  
/підпис/

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

**Актуальність теми.** Економіка України сьогодні перебуває у кризовому стані, пов'язаному із воєнними діями на території нашої держави. У досить ускладнених економічних відносинах функціонує грошово-кредитний ринок України, дослідження діяльності якого є необхідною передумовою для пошуку шляхів подолання кризових явищ та зниження турбулентності в економічних процесах для стабілізації діяльності всіх сфер економіки. Тому дослідження сучасних тенденцій, проблем та перспектив функціонування грошово-кредитного ринку України є вельми актуальними, оскільки саме цей сегмент фінансового ринку є індикатором розвитку економіки держави, оскільки він виконує функції мобілізації, розподілу, перерозподілу тимчасово вільних грошових коштів та перетворення їх у реальний капітал. Саме використання потенційних можливостей грошово-кредитного ринку у поєднанні із грошово-кредитною політикою є передумовою подолання кризових явищ та забезпечення фінансово-економічної стабілізації як на макро-, так й мікроекономічному рівнях.

Загальні аспекти сутності, ролі, складових елементів, інструментів та особливостей функціонування грошово-кредитного ринку в економіці держави висвітлені у наукових дослідженнях вітчизняних й зарубіжних вчених, таких як С. Арутюнян, В. Варцаба, А. Гальчинський, В. Геєць, О. Гриценко, Н. Давиденко, А. Демківський, О. Дзюблюк, С. Еш, Н. Іванчук, В. Коваленко, Я. Коваль, В. Лагутін, Міль, С. Дж. Мітсберг, В. Міщенко, С. Маслова, А. Мороз, В. Огородник, О. Опалов, В. Опарін, М. Савлук, П. Самуельсон, І. Фішер, В. Шелудько, Л. Шкварчук, І. Школьник, Й. Шумпетер, А. Щетинін та інші. Проте комплексне дослідження сучасного стану грошово-кредитного ринку України потребує конкретизації та висвітлення найбільш суттєвих проблем сьогодення щодо визначення напрямків стабілізації економіки України в умовах воєнного стану. Оскільки тільки послідовний й динамічний розвиток грошово-кредитного ринку здатен забезпечити економічне зростання у нашій державі.

Отже, актуальність, теоретична та практична значущість дослідження цих питань визначили вибір теми кваліфікаційної роботи магістра.

**Метою кваліфікаційної роботи** є розробка теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо функціонування грошово-кредитного ринку України.

Реалізація поставленої мети обумовила виконання таких **завдань** дослідження:

- визначити теоретичні аспекти щодо сутності, структури та особливостей функціонування грошово-кредитного ринку як сегменту фінансового ринку;
- розглянути функції та роль грошово-кредитного ринку в економічних процесах держави;
- визначити причини виникнення кризові явищ в процесі функціонування грошово-кредитного ринку;
- проаналізувати структуру та тенденції зміни грошової маси на грошово-

кредитному ринку України;

- дослідити сучасні тренди розвитку грошово-кредитного ринку України у 2017-2022 рр.;
- побудувати математичну модель щодо прогнозування розвитку грошово-кредитного ринку України з урахуванням кризових явищ;
- дослідити проблеми функціонування грошово-кредитного ринку України в умовах воєнного стану;
- визначити шляхи стабілізації діяльності та подолання кризових явищ на грошово-кредитному ринку України.

**Об'єктом дослідження** є процес функціонування грошово-кредитного ринку України.

**Предметом дослідження** є економічні відносини, які формуються на грошово-кредитному ринку України.

**Методи дослідження.** Теоретичну й методичну основу дослідження склали: фундаментальні положення економічної теорії, фінансового менеджменту, банківської справи; спеціалізовані статистичні показники та фінансові звіти. В процесі виконання кваліфікаційної роботи застосовано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: теоретичне узагальнення, групування, спостереження, порівняльний аналіз, систематизація, економіко-статистичні методи аналізу.

**Інформаційну базу дослідження** склали: наукові праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених з організації та функціонування грошово-кредитного ринку; законодавчі й нормативні документи, що регламентують діяльність грошово-кредитного ринку України; статистичні матеріали, аналітичні дослідження, експертні оцінки та фінансові звіти Національного банку України.

**Структура роботи.** Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Обсяг роботи загалом складає – 81 сторінку друкованого тексту, список джерел із 67 найменувань.

## ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади функціонування грошово-кредитного ринку» визначено теоретичні аспекти щодо сутності, структури та особливостей функціонування грошово-кредитного ринку як сегменту фінансового ринку, розглянуто функції та роль грошово-кредитного ринку в економічних процесах держави, визначено причини виникнення кризові явищ в процесі функціонування грошово-кредитного ринку.

Визначено теоретичні аспекти щодо сутності, структури та особливостей функціонування грошово-кредитного ринку як сегменту фінансового ринку. Встановлено, що грошово-кредитний ринок функціонує у системі фінансового ринку держави, для ефективного функціонування економіки якої необхідна

постійна мобілізація, розподіл, перерозподіл тимчасово вільних грошових коштів фізичних та юридичних осіб, між різними секторами економіки, в тому числі між сегментами фінансового ринку.

Розглянуто функції та роль грошово-кредитного ринку в економічних процесах держави. Доведено, що грошово-кредитний ринок виконує роль посередника руху коштів від їх власників до користувачів, а головним завданням є забезпечення всіх його учасників належними умовами для продажу тимчасово вільних грошових коштів та залучення необхідних грошових ресурсів. Функціонування грошово-кредитного ринку держави безпосередньо пов'язане з розподілом та перерозподілом фінансових ресурсів в економіці, а головне призначення ринку в економіці у трансформації тимчасово вільних грошових коштів у капітал, перетворення заощаджень в інвестиції.

Визначено причини виникнення кризові явищ в процесі функціонування грошово-кредитного ринку. Грошово-кредитний ринок є динамічною підсистемою фінансового ринку, який знаходиться під постійним впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, що можуть сприяти виникненню кризових явищ, які дестабілізують систему, призводять до розбалансування показників діяльності. В цих умовах дуже важлива регулююча функція держави, а саме зважене грошово-кредитне регулювання на макро-економічному рівні й розробка дієвих механізмів подолання кризових явищ у комерційних банках на мікроекономічному рівні. Кризові явища можуть виникнути, як наслідок загальної дестабілізації у державі – у разі воєнних дій, що характерно наразі для нашої держави.

**У другому розділі «Аналіз грошово-кредитного ринку України»** проаналізовано структуру та тенденції зміни грошової маси на грошово-кредитному ринку України, досліджено сучасні тренди розвитку грошово-кредитного ринку України у 2017-2022 р.р., побудовано математичну модель щодо прогнозування розвитку грошово-кредитного ринку України з урахуванням кризових явищ.

Проаналізовано структуру та тенденції зміни грошової маси на грошово-кредитному ринку України. Кількість грошей в обігу як правило свідчить про стан грошового обігу та ринкову кон'юнктуру, а також про економічний розвиток у державі. На грошовому ринку постійно змінними є попит та пропозиція на гроші. Загальну кількість грошей в обігу проаналізовано за допомогою грошових агрегатів M0, M1, M2, M3, які розраховує Національний банк України. Визначені тенденції зростання грошових агрегатів в 2021 р. M0 – на 12,6%, M1 – на 22%, M2 – на 12%. Протягом 2019-2021 років коронакриза та різні карантинні обмеження призвели до зміни звичок населення щодо використання безготівкових грошей для здійснення безготівкових розрахунків на сайтах і сервісах в Інтернеті для купівлі товарів, продуктів тощо. З початком війни загальні тенденції щодо структури грошової маси збереглися, завдяки зваженої політики НБУ. Співвідношення грошового агрегату M0 до ВВП зменшилося з 12,31% у 2020 р. до 10,6% у 2021 р., що позитивно характеризує організацію діяльності фінансових установ на грошово-кредитному ринку. Проте загальний обсяг готівки ще залишається в Україні достатньо високим,

порівняно з розвиненими економіками, а в умовах воєнного стану регулювання готівкових грошових потоків стає доволі складним.

Досліджено сучасні тренди розвитку грошово-кредитного ринку України у 2017-2022 р.р.. Визначено, що грошово-кредитний ринок поступово адаптується до роботи в умовах воєнного стану, але війна суттєво вплинула на діяльність фінансових установ й комерційних банків.

На грошово-кредитному ринку комерційні банки останні роки спрямовували свою політику на фондування й нарощування депозитної бази. Динаміка депозитних зобов'язань у 2017-2022 р.р. свідчить про чітку тенденцію зросту, навіть за 9 місяців війни. Обсяг депозитних коштів фізичних осіб зріс у 2021 році у порівнянні з 2020 роком на 6,6%.

Загальний рівень доларизації економіки в Україні достатньо високий і суттєво не змінився з початком війни. Частка валютних депозитів бізнесу у 2022 р. незначно зросла, натомість питома вага валютних коштів фізичних осіб скоротилася. Загальне зростання депозитів відбулося в основному за рахунок депозитів у національній валюті, які збільшилися у 2021 році у порівнянні з 2020 на 21,05%. Тенденція росту зберігалася і в 2022 році, відповідно на 5,29%.

Депозити на вимогу протягом останніх п'яти років поступово збільшувалися, це пояснюється підвищенням довіри до фінансових інститутів та збільшенням безготівкового обороту. У 2021 році зріст депозитів на вимогу склав 25%, а за 9 місяців 2022 року – 21,2%. Строкові депозити знизилися у 2021 р. у порівнянні з 2020 р. на 8,4%. Тенденція зниження строкових депозитів зберігалася у 2022 році, що пояснюється відтоком грошей з банків у зв'язку із зниженням доходів за секторами економіки в умовах воєнного стану.

Встановлення облікової ставки на рівні 25% вплинуло на відсоткові ставки за кредитами та депозитами, що змінило загальний тренд на грошово-кредитному ринку: банки почали поступово підвищувати ставки слідом за обліковою.

На грошово-кредитному ринку відбувається зниження обсягів кредитування під впливом коронакризи у світі у 2019-2021 рр. та під впливом ризиків, пов'язаних з війною на початку цього року. Зріст обсягів кредитування у національній валюті у 2021 р. на 23,63% можна пояснити поживанням економічних процесів та стабілізацією на фінансовому ринку.

Під впливом кризових явищ, пов'язаних з воєнними діями, обсяги гривневих кредитів корпораціям зростають у межах державних програм підтримки, водночас обсяги кредитування в іноземній валюті – зменшуються. Обсяги валових гривневих кредитів фізичним особам надалі знижуються й одночасно відбувається зниження доларизації чистих кредитів суб'єктам господарювання й домогосподарствам. Це насамперед пов'язано із інфляцією, змінами валютного курсу та низькою платоспроможністю позичальників.

Змінилася структура гривневих кредитів домашнім господарствам, так найбільшу питому вагу у розмірі 52,2% складають короткострокові кредити (строком до одного року), які спрямовуються на поточні потреби. Наразі відсутнє активне кредитування секторів економіки через великі ризики неповернення позик та високий рівень невизначеності щодо економічної ситуації в Україні.

Національний банк оголосив на початку жовтня 2022 р., що в умовах воєнного стану планує зберігати курс гривні до долара США фіксованим на рівні 36.6 грн/долл., що мало позитивний психологічний вплив на валютний ринок, особливо на готівковий сегмент грошово-кредитного ринку. Проте на готівковому ринку та на «сірому» ринку є певні коливання курсу, які обумовлені невизначеністю економічної ситуації.

Довіра вкладників до банків зберіглася: обсяги коштів на рахунках населення та бізнесу зросли в перші місяці після початку війни. Однак, нині зростання вкладів дещо призупинилося. Українці активно користується безготівковими розрахунками за допомогою платіжних карток, як на території України, так і за кордоном для розрахунків й сплати за товари та послуги.

Платіжна інфраструктура грошово-кредитного ринку сильно постраждала через війну, зокрема майже на чверть скоротилася мережа POS-терміналів. Значне пошкодження інфраструктура зазнала під час воєнних дій на лінії зіткнення та на окупованих територіях. Скоротилася на 20% платіжна інфраструктура комерційних банків. Було втрачено за висім місяців війни банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування.

Через активні воєнні дії відбувається значне скорочення мережі структурних підрозділів та відділень комерційних банків. Станом на 01.07.2022 р. найбільше філій закрили іноземні й державні банки. Найбільше скорочення спостерігалось в районах активних бойових дій: Харківській, Запорізькій, Донецькій, Луганській, Миколаївській та Херсонській областях. Наразі спостерігається відповідна інфраструктурна диспропорція щодо надання послуг на грошово-кредитному ринку: слабке покриття ринку у західних регіонах (райони міграційної активності), районах активних бойових дій й окупованих територіях.

Побудовано математичну модель щодо прогнозування розвитку грошово-кредитного ринку України з урахуванням кризових явищ. Встановлено фактори, які безпосередньо впливають на показники грошово-кредитного ринку. Так, зниження ВВП у I півріччі 2022 року на 37,2% й зріст інфляції до 31% значно вплинуть на скорочення депозитів у національній валюті у майбутньому періоді.

**У третьому розділі «Напрями стабілізації діяльності та перспективи розвитку грошово-кредитного ринку України»** досліджено проблеми функціонування грошово-кредитного ринку України в умовах воєнного стану, визначити шляхи стабілізації діяльності та подолання кризових явищ на грошово-кредитному ринку України.

Досліджено проблеми функціонування грошово-кредитного ринку України в умовах воєнного стану. Визначені кризові явища, які безпосередньо впливають на функціонування грошово-кредитного ринку в умовах воєнного стану: загальна макроекономічна нестабільність, падіння темпів економічного розвитку, зниження виробництва, дефіцит державного бюджету, високий рівень державного боргу, падіння ВВП, підвищений рівень інфляції, коливання валютного курсу, міграційна криза, зростання рівня безробіття, скорочення обсягів інвестицій, високі ризики здійснення фінансових операцій та залежність

економіки України від міжнародної фінансової допомоги протягом найближчих років.

Визначено шляхи стабілізації діяльності та подолання кризових явищ на грошово-кредитному ринку України. Для подолання кризових явищ, пов'язаних із війною, а також забезпечення діяльності грошово-кредитного ринку розроблено комплекс пріоритетних завдань.

## **ВИСНОВКИ**

У кваліфікаційній роботі магістра нами було досліджено сутність, структуру, функції та особливості функціонування грошово-кредитного ринку, проаналізовано сучасні тенденції його розвитку в умовах воєнного стану, визначено шляхи стабілізації діяльності та подолання кризових явищ.

Проведений у кваліфікаційній роботі аналіз сучасного стану та особливостей розвитку грошово-кредитного ринку України в умовах воєнного стану дозволяє зробити наступні висновки.

1. Визначено теоретичні аспекти щодо сутності, структури та особливостей функціонування грошово-кредитного ринку як сегменту фінансового ринку. Встановлено, що грошово-кредитний ринок функціонує у системі фінансового ринку держави, для ефективного функціонування економіки якої необхідна постійна мобілізація, розподіл, перерозподіл тимчасово вільних грошових коштів фізичних та юридичних осіб, між різними секторами економіки, в тому числі між сегментами фінансового ринку.

2. Розглянуто функції та роль грошово-кредитного ринку в економічних процесах держави. Доведено, що грошово-кредитний ринок виконує роль посередника руху коштів від їх власників до користувачів, а головним завданням є забезпечення всіх його учасників належними умовами для продажу тимчасово вільних грошових коштів та залучення необхідних грошових ресурсів. Функціонування грошово-кредитного ринку держави безпосередньо пов'язане з розподілом та перерозподілом фінансових ресурсів в економіці, а головне призначення ринку в економіці у трансформації тимчасово вільних грошових коштів у капітал, перетворення заощаджень в інвестиції.

3. Визначено причини виникнення кризові явищ в процесі функціонування грошово-кредитного ринку. Грошово-кредитний ринок є динамічною підсистемою фінансового ринку, який знаходиться під постійним впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, що можуть сприяти виникненню кризових явищ, які дестабілізують систему, призводять до розбалансування показників діяльності. В цих умовах дуже важлива регулююча функція держави, а саме зважене грошово-кредитне регулювання на макро-економічному рівні й розробка дієвих механізмів подолання кризових явищ у комерційних банках на мікроекономічному рівні. Кризові явища можуть виникнути, як наслідок загальної дестабілізації у державі – у разі воєнних дій, що характерно наразі для нашої держави.

4. Проаналізовано структуру та тенденції зміни грошової маси на грошово-кредитному ринку України. Кількість грошей в обігу як правило свідчить про стан грошового обігу та ринкову кон'юнктуру, а також про економічний розвиток у державі. На грошовому ринку постійно змінними є попит та пропозиція на гроші. Загальну кількість грошей в обігу проаналізовано за допомогою грошових агрегатів M0, M1, M2, M3, які розраховує Національний банк України. Визначені тенденції зростання грошових агрегатів в 2021 р. M0 – на 12,6%, M1 – на 22%, M2 – на 12%. Протягом 2019-2021 років коронакриза та різні карантинні обмеження призвели до зміни звичок населення щодо використання безготівкових грошей для здійснення безготівкових розрахунків на сайтах і сервісах в Інтернеті для купівлі товарів, продуктів тощо. З початком війни загальні тенденції щодо структури грошової маси збереглися, завдяки зваженої політики НБУ. Співвідношення грошового агрегату M0 до ВВП зменшилося з 12,31% у 2020 р. до 10,6% у 2021 р., що позитивно характеризує організацію діяльності фінансових установ на грошово-кредитному ринку. Проте загальний обсяг готівки ще залишається в Україні достатньо високим, порівняно з розвиненими економіками, а в умовах воєнного стану регулювання готівкових грошових потоків стає доволі складним.

5. Досліджено сучасні тренди розвитку грошово-кредитного ринку України у 2017-2022 р.р.. Визначено, що грошово-кредитний ринок поступово адаптується до роботи в умовах воєнного стану, але війна суттєво вплинула на діяльність фінансових установ й комерційних банків:

- На грошово-кредитному ринку комерційні банки останні роки спрямовували свою політику на фінансування й нарощування депозитної бази. Динаміка депозитних зобов'язань у 2017-2022 р.р. свідчить про чітку тенденцію зросту, навіть за 9 місяців війни. Обсяг депозитних коштів фізичних осіб зріс у 2021 році у порівнянні з 2020 роком на 6,6%.

- Загальний рівень доларизації економіки в Україні достатньо високий і суттєво не змінився з початком війни. Частка валютних депозитів бізнесу у 2022 р. незначно зросла, натомість питома вага валютних коштів фізичних осіб скоротилася. Загальне зростання депозитів відбулося в основному за рахунок депозитів у національній валюті, які збільшилися у 2021 році у порівнянні з 2020 на 21,05%. Тенденція росту зберігалася і в 2022 році, відповідно на 5,29%.

- Депозити на вимогу протягом останніх п'яти років поступово збільшувалися, це пояснюється підвищенням довіри до фінансових інститутів та збільшенням безготівкового обороту. У 2021 році зріст депозитів на вимогу склав 25%., а за 9 місяців 2022 року – 21,2%. Строкові депозити знизилися у 2021 р. у порівнянні з 2020 р. на 8,4%. Тенденція зниження строкових депозитів зберігалася у 2022 році, що пояснюється відтоком грошей з банків у зв'язку із зниженням доходів за секторами економіки в умовах воєнного стану.

- Встановлення облікової ставки на рівні 25% вплинуло на відсоткові ставки за кредитами та депозитами, що змінило загальний тренд на грошово-кредитному ринку: банки почали поступово підвищувати ставки слідом за обліковою.

- На грошово-кредитному ринку відбувається зниження обсягів

кредитування під впливом коронакризи у світі у 2019-2021 рр. та під впливом ризиків, пов'язаних з війною на початку цього року. Зріс обсягів кредитування у національній валюті у 2021 р. на 23,63% можна пояснити поживавленням економічних процесів та стабілізацією на фінансовому ринку.

– Під впливом кризових явищ, пов'язаних з воєнними діями, обсяги гривневих кредитів корпораціям зростають у межах державних програм підтримки, водночас обсяги кредитування в іноземній валюті – зменшуються. Обсяги валових гривневих кредитів фізичним особам надалі знижуються й одночасно відбувається зниження доларизації чистих кредитів суб'єктам господарювання й домогосподарствам. Це насамперед пов'язано із інфляцією, змінами валютного курсу та низькою платоспроможністю позичальників.

– Змінилася структура гривневих кредитів домашнім господарствам, так найбільшу питому вагу у розмірі 52,2% складають короткострокові кредити (строком до одного року), які спрямовуються на поточні потреби. Наразі відсутнє активне кредитування секторів економіки через великі ризики неповернення позик та високий рівень невизначеності щодо економічної ситуації в Україні.

– Національний банк оголосив на початку жовтня 2022 р., що в умовах воєнного стану планує зберігати курс гривні до долара США фіксованим на рівні 36.6 грн/долл., що мало позитивний психологічний вплив на валютний ринок, особливо на готівковий сегмент грошово-кредитного ринку. Проте на готівковому ринку та на «сірому» ринку є певні коливання курсу, які обумовлені невизначеністю економічної ситуації.

– Довіра вкладників до банків зберіглася: обсяги коштів на рахунках населення та бізнесу зросли в перші місяці після початку війни. Однак, нині зростання вкладів дещо призупинилося. Українці активно користується безготівковими розрахунками за допомогою платіжних карток, як на території України, так і за кордоном для розрахунків й сплати за товари та послуги.

– Платіжна інфраструктура грошово-кредитного ринку сильно постраждала через війну, зокрема майже на чверть скоротилася мережа POS-терміналів. Значне пошкодження інфраструктура зазнала під час воєнних дій на лінії зіткнення та на окупованих територіях. Скоротилася на 20% платіжна інфраструктура комерційних банків. Було втрачено за вісім місяців війни банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування.

– Через активні воєнні дії відбувається значне скорочення мережі структурних підрозділів та відділень комерційних банків. Станом на 01.07.2022 р. найбільше філій закрили іноземні й державні банки. Найбільше скорочення спостерігалось в районах активних бойових дій: Харківській, Запорізькій, Донецькій, Луганській, Миколаївській та Херсонській областях. Наразі спостерігається відповідна інфраструктурна диспропорція щодо надання послуг на грошово-кредитному ринку: слабке покриття ринку у західних регіонах (райони міграційної активності), районах активних бойових дій й окупованих територіях.

6. Побудовано математичну модель щодо прогнозування розвитку грошово-кредитного ринку України з урахуванням кризових явищ. Встановлено

фактори, які безпосередньо впливають на показники грошово-кредитного ринку. Так, зниження ВВП у I півріччі 2022 року на 37,2% й зріст інфляції до 31% значно вплинуть на скорочення депозитів у національній валюті у майбутньому періоді.

7. Досліджено проблеми функціонування грошово-кредитного ринку України в умовах воєнного стану. Визначені кризові явища, які безпосередньо впливають на функціонування грошово-кредитного ринку в умовах воєнного стану: загальна макроекономічна нестабільність, падіння темпів економічного розвитку, зниження виробництва, дефіцит державного бюджету, високий рівень державного боргу, падіння ВВП, підвищений рівень інфляції, коливання валютного курсу, міграційна криза, зростання рівня безробіття, скорочення обсягів інвестицій, високі ризики здійснення фінансових операцій та залежність економіки України від міжнародної фінансової допомоги протягом найближчих років.

8. Визначено шляхи стабілізації діяльності та подолання кризових явищ на грошово-кредитному ринку України. Для подолання кризових явищ, пов'язаних із війною, а також забезпечення діяльності грошово-кредитного ринку доцільне виконання пріоритетних завдань:

- впровадження гнучкої грошово-кредитної політики Національним банком для забезпечення стабілізаційних заходів для підтримки функціонування грошово-кредитного ринку в умовах воєнного стану;
- максимальна підтримка діяльності комерційних банків збоку держави для забезпечення доступу населення та бізнесу до фінансових послуг;
- організація роботи фінансових установ, а також платіжної інфраструктури у всіх регіонах України, в тому числі на деокупованих територіях;
- забезпечення відповідного рівня кредитування пріоритетних галузей економіки України: енергетичної, промислової, сільськогосподарської;
- збереження довіри до грошово-кредитного ринку збоку населення та бізнесу через надання високоякісних фінансових послуг;
- розробка та надання фінансових послуг з урахуванням умов воєнного стану;
- забезпечення реалізації соціальних програм та соціально-орієнтованих фінансових послуг, з урахуванням індивідуального підходу;
- формування адаптаційних стратегій розвитку в умовах воєнного стану;
- удосконалення системи управління ризиками та внутрішнього контролю;
- забезпечення прозорості та відповідного рівня капіталізації банківської системи;
- поглиблення інтеграції грошово-кредитного ринку України в світовий фінансовий простір.

Вирішення комплексу пріоритетних завдань в умовах воєнного стану дозволить забезпечити стабільне функціонування та розвиток грошово-кредитного ринку України.

## АНОТАЦІЯ

*Гончаренко А. М., «Грошово-кредитний ринок України: кризові явища та шляхи їх подолання»,*

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра  
зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування»  
за освітньо-професійною програмою  
"Фінансовий та страховий менеджмент"

Одеський національний економічний університет  
м. Одеса, 2022 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес функціонування грошово-кредитного ринку України.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти функціонування грошово-кредитного ринку.

Проведено аналіз та досліджено особливості функціонування грошово-кредитного ринку України в умовах воєнного стану.

Проаналізовано сучасні проблеми та визначено шляхи стабілізації діяльності грошово-кредитного ринку України.

**Ключові слова:** грошово-кредитний ринок, грошова маса, депозити кредити.

## ANNOTATION

Honcharenko A., «Monetary market of Ukraine: crisis phenomena and ways to overcome them»,

Qualification work for obtaining a master's degree  
in the specialty «072 Finance, banking and insurance»  
under the educational-professional program «Financial and insurance  
management».

Odessa National Economic University  
Odesa, 2022

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the process of functioning of the money market of Ukraine.

Theoretical aspects of the functioning of the monetary market are considered in the work.

The analysis was carried out and the peculiarities of the functioning of the monetary market of Ukraine under the conditions of martial law were investigated.

Current problems are analyzed and ways to stabilize the activity of the monetary market of Ukraine are determined.

**Key words:** monetary market, money supply, deposits, loans.